

NIEUWSBRIEF NR. **11**
Januari 2005

VERENIGING

**MEERWIJK
BENNEBROEK**

Beste bewoner van Meerwijk.

Net als in andere delen van Bennebroek is onze wijk, Meerwijk geheten, volop in beweging. Jaarlijks wisselen vele huizen van bewoner en daardoor zijn er veel nieuwe mensen in onze wijk komen wonen. De Vereniging Meerwijk Bennebroek heet hen van harte welkom en hoopt dat zij het hier inmiddels, net als de 'oude' bewoners, naar hun zin hebben. Middels deze Nieuwsbrief wil de vereniging zowel nieuwe als oude bewoners van Meerwijk bekend maken met haar bestaan, een bestaan dat na vier jaar nog steeds gerechtvaardigd wordt door de huidige ontwikkelingen. Hierover later meer. Mocht u na het lezen van deze Nieuwsbrief de doelstelling en acties van de vereniging ondersteunen, dan bestaat de mogelijkheid om lid te worden. Eerst nog wat informatie over de vereniging.

Ruim vier jaar geleden, in maart 2000, is de Vereniging Meerwijk Bennebroek opgericht. Dit was een reactie op de grootschalige plannen op en rondom het terrein van verzorgingshuis Meerleven (zie ook de nieuwsbrieven van de vereniging op www.bennebroek.org). In de ontwikkeling van deze plannen hield de gemeente Bennebroek onvoldoende rekening met de wensen van de omwonenden en andere Bennebroekers die het dorpse karakter met zijn ruime bebouwing en mooie groenvoorzieningen wilden behouden. Dat vormde de aanleiding tot de oprichting van de vereniging.

Onder de wijk genaamd Meerwijk wordt het gebied verstaan begrensd door de Ringvaart en de straten Meerweg, Schoollaan, Zandlaan.

In de afgelopen vier jaar volgden vele overleggen tussen de gemeente, Woonzorg Nederland (de eigenaar van Meerleven) en andere belanghebbenden. Daar waar mogelijk, liet ook de vereniging haar gezicht zien. Tot twee keer toe was de vereniging Meerwijk Bennebroek gedwongen een bezwaarschrift in te dienen. Op dit moment is de vereniging waakzamer dan ooit. Dit komt mede doordat de gemeente in december over een aantal relevante zaken beslist. Bovendien is de door het Cuypersgenootschap aangevraagde monumentenstatus voor het Luciaklooster, haar tuin en de Franciscusschool door de staatssecretaris afgewezen. Tegen deze beslissing is reeds een aantal bezwaren ingediend. Kortom, in de afgelopen vier jaar hield de vereniging een oogje in het zeil en er is nog steeds reden dat te blijven doen!

Om waakzaam te blijven en er zorg voor te dragen dat de belangen van de buurt continu worden behartigd, is het goed als bewoners van Meerwijk verenigd zijn. Op elk moment kan de historie zich weer herhalen wanneer wij niet alert oppassen en ons laten horen. Daarom moeten bewoners van Meerwijk, die hart hebben voor hun wijk, zich verenigen en tezamen opkomen voor het mooi en veilig houden van hun eigen wijk. Een vereniging is een instrument dat de ontwik-

kelingen volgt en snel tot actie kan overgaan bij het ontstaan van een ongewenste situatie. Ontwikkelingen volgen, navraag doen en goed overleg zijn de doelstellingen die de vereniging typeert. Zij wil contact houden met de bewoners van de buurt, de gemeente, de politiek en andere relevante organisaties, zodat partijen, bij eventuele verdere bespreking inzake het Meerleven-project, plannen rondom het klooster, sporthal De Kooij, parkeerproblematiek woonerven of bij welke nieuwe situatie dan ook, in goed overleg om de tafel gaan zitten. Ook voor uw wijkgericht probleem kan de vereniging snel als instrument worden ingezet. De vereniging kan u vertegenwoordigen en een vuist maken tegen onrechtmatige of ongepaste situaties.

Cécile de Jong

Behoud van klooster en kloostertuin?

Toen enkele jaren geleden stemmen opgingen om het oudste gedeelte van de Franciscusschool te betrekken in grootschalige nieuwbouwplannen, startte een aantal organisaties met werkzaamheden om dit tegen te gaan. Het Cuypersgenootschap, Vereniging tot behoud van negentiende- en twintigste-eeuws cultuurgoed in Nederland, vroeg bijvoorbeeld de monumentenstatus aan voor het gehele complex van klooster, tuin, Franciscusschool en St. Josephkerk. Er werden in Bennebroek handtekeningen verzameld en de Oude Kern werd onderwerp van gesprek in de raad van de gemeente Bennebroek. De aanvraag van het Cuypersgenootschap had tot gevolg dat er, hangende het onderzoek, geen actie ondernomen kon worden in de Oude Kern.

Het traject van aanvraag (2002) tot definitieve beslissing van de monumentenstatus kan lang worden genoemd. Op basis van het advies van de gemeenteraad én de Raad van Cultuur beslist de staatssecretaris van OCW op dit verzoek. De raad, op haar beurt, hoort belanghebbenden alvorens een advies uit te brengen.

Na lange tijd wachten heeft de staatssecretaris een besluit genomen.

In het advies van de raad stond: "De Raad van Cultuur achtte bescherming op rijksniveau gerechtvaardigd gelet op de bijzondere architectonische kwaliteit van het klooster en de portierswoning, de cultuurhistorische waarde van het kloostercomplex en de situationele waarde van de kloostertuin met toegangshek en Heilig Hartbeeld. Vanwege de geringe architectonische waarde van de St. Josephkerk en het ontbreken van een functionele relatie met het klooster is de raad van mening dat dit object niet voor rijksbescherming in aanmerking komt. Ook de rectoraatswoning, de pastorie en de St. Franciscusschool vertegenwoordigen architectonisch en typologisch geen bovenlokale waarde". De staatssecretaris, vervolgens, heeft dit advies niet overgenomen. Bij het aanwijzen van de monumentenstatus wordt veel belang gehecht aan de inbreng van de gemeente.

Het besluit van de staatssecretaris zegt daarover: “Hoewel op rijksniveau over het al dan niet beschermen wordt beslist, komt aan de adviezen van de lagere overheden een invloedrijke plaats toe. Slechts op zwaarwegende gronden zal de minister van die adviezen kunnen afwijken. In dit geval bestaat daartoe geen aanleiding”. Het advies van de gemeente Bennebroek luidde eerder in het traject dat zij geen belang ziet in de kwaliteit en de architectuur van het complex. Tevens betwijfelde zij de samenhang tussen de verschillende objecten.

Gelukkig is dit niet het eind van het traject. Inmiddels hebben enkele instanties al bezwaar aangetekend tegen dit besluit van het Rijk. Hieronder is ook de Vereniging Meerwijk Bennebroek. De vereniging is van mening dat met name het kostbare gebied zijnde de kloostertuin met daarin het klooster bewaard moet blijven. Het klooster heeft een bijzondere architectonische kwaliteit en cultuurhistorische waarde en de tuin is een groene long in het, toch al, niet zo groene Meerwijk. De vereniging vindt echter wel dat het goed zou zijn als de tuin openbaar toegankelijk wordt, zodat elke dag vele mensen er van kunnen genieten. De ervaring leert dat dit traject van bezwaren en besluiten nog jaren kan duren. De definitieve uitspraak wordt uiteindelijk door de Raad van State gedaan.

Een stukje cultuur

De cultuurhistorische waarde van het complex mag duidelijk zijn als je beziet dat het klooster en de tuin 110 jaar geleden zijn gebouwd en aangelegd. De historie van het hart van Bennebroek voert ons terug naar 1895. In dat jaar vestigde de Franse orde “Mères du Sacré Coeur” zich in Bennebroek om onderwijs te geven. Daarbij kwam ook een pensioonaat voor de opvoeding van meisjes van betere afkomst, anders was het geen echt Sacré Coeur. Om die reden en omdat het bestaande gebouw te klein was voor de religieuzen, gaven zij nog in datzelfde jaar de Franse architect Vilain opdracht tot het bouwen van een groot klooster en pensioonaat. Deze Vilain bouwde eerder het beroemde klooster in het Franse Wisques en ook de abdij in Oosterhout. Het kloostergebouw is in neogotische stijl gebouwd op een H-vormige plattegrond, waarvan de twee evenwijdige vleugels noord-zuid zijn georiënteerd. Het bijzondere aan dit klooster is dat het naar binnengericht is, dit is zeldzaam. Dit houdt in dat de tuin en de ingang van het klooster eigenlijk aan de achterkant liggen. Ter vergelijking, bij een naar buitengericht gebouw ziet men

vanaf de weg de tuin en de ingang van het gebouw. Aan de oostvleugel van het gebouw bevindt zich een halfronde uitbouw met een kapel. De kapel bezit nog een gave inrichting met altaar en gebrandschilderde glazen uit de bouwtijd. De bijzondere glas-in-loodvensters zijn in paren gekoppeld en voorzien van rondbogen met spaarvelden. De daken worden op de vleugels geflankeerd door topgevels en verschillende typen dakkapellen.

De reeds bestaande, aparte, witgepleisterde woning ‘Duinlust’ werd ook tot het complex gerekend en daarin vestigde zich de rector van het klooster. De rectoraatswoning is een rechthoekig gebouw van één laag en wordt bedekt door een afgeplat schilddak met grijsgesmoorde tuiles du nord. Meer dan

20 jaar later, in 1918, werd in het moederhuis van de Sacré Coeur besloten dat één Nederlands pensioonaat voldoende was en dat dit, het beter bereikbare, Arnhem moest worden. Zonder pensioonaat kon een Sacré-Coeur-huis niet bestaan. Het was het voornaamste werk en ook de belangrijkste inkomstenbron. Gelukkig waren de zusters Franciscanessen uit Rotterdam bereid het klooster te kopen en het vruchtbare werk in het onderwijs over te nemen (zij lieten onder meer de Franciscusschool bouwen). Zij maakten het klooster tot hun moederhuis en tot op heden is het bij hen in gebruik onder de naam ‘Luciaklooster’. Het klooster en de tuin zijn eigendom van de orde van Franciscanessen en het gebied is niet openbaar toegankelijk. Toch zullen velen het gebouw en de tuin wel eens naderbij hebben bekeken. Zeker nu de huizen rond de Wilhelminalaan en –plein zijn afgebroken hebben we een goed beeld van de omvang en schoonheid van zowel klooster en tuin. De prachtige kloostertuin werd rond 1900 aangelegd en ligt als een groene oase in bebouwd gebied. De tuin wordt gekenmerkt door bossages, slingerpaden en een

vijver. Het terrein wordt ontsloten door een ijzeren toegangshek. De spijlen en de pijlers van het hek zijn opgesierd met een Franse lelie of dennenappel. Vlak bij de ingang van het park is een zeldzaam gaaf bewaard gebleven portiershuisje dat is opgetrokken uit verschillende kleuren metselwerk gevat is in een houten skelet. Op het tentdak dat bekleed is met singels bevindt zich een kruis. Verder staat in de tuin nog een beeld dat Sint Franciscus op een sokkel toont. Onderdeel van de tuin is de moestuin. In de beginjaren verbouwden de zusters hier allerlei groentes en fruit. Later werd dit gebied een bloementuin. Helaas ligt het gebied nu al een aantal jaren braak. Tevens staat in de tuin een washok. In vroegere jaren wasten de zusters niet alleen voor zichzelf maar ook voor allerlei andere(n) (instanties). Dit gebouwtje wordt nog steeds gebruikt voor het oorspronkelijke doel.

Cécile de Jong

Stand van zaken

Het Voorontwerp Bestemmingsplan Bennebroek

In juni/juli 2004 lag het Voorontwerp Bestemmingsplan voor geheel Bennebroek ter inzage. De participatiefase (vooroverleg met vertegenwoordigers uit bevolking) was overgeslagen en dus moesten we achteraf onze bemerkingen kenbaar maken.

Het Oude Kern-gebied, inmiddels uitgebreid met het Raak-complex (hoek Witte de Withlaan / De Ruyterlaan), is inclusief een groot gedeelte van de kloostertuin aangemerkt als “toekomstig te ontwikkelen” en daarmee een gebied met specifieke uitwerking- en wijzigingsbevoegdheid van B&W (art.11). De gemeenteraad wordt dan bij de verdere uitvoering niet meer betrokken. Schriftelijk hebben we B&W kenbaar gemaakt geen reden te zien dat hier een artikel 11 bevoegdheid nodig is.

De plannen met de Franciscusschool

Een onafhankelijk deskundig onderzoek heeft aangegeven dat het huidige schoolgebouw weliswaar oud is maar toch voldoet aan de te stellen eisen zowel bouwtechnisch als onderwijskundig. Dus er zijn geen redenen om een nieuwe school te bouwen. Een nieuwe school heeft natuurlijk wel voordelen. De bouw hiervan is echter alleen verantwoord indien dit ruimtelijk en financieel past binnen de totale ontwikkeling van de Oude Kern en niet andersom. Met het oog op toekomstige ontwikkelingen is naast het handhaven en opknappen van het bestaande gebouw een aantal alternatieven uitgewerkt.

Het meest vergaand zijn die waarbij het Raak-complex wordt gesloopt en het gehele gebied tot aan het oude schoolgebouwtje heringericht wordt. Een tweetal gebouwen met 24 appar-

tementen en een 22 tal woningen worden op het Raak-terrein gepland. De bouw van een nieuwe school wordt gedacht op de grond van de huidige moestuin van het klooster. Wij vragen ons af of de lopende procedure Monumentenwet deze gedachte wel realistisch maakt. Ook wordt de bestaande groenstrook langs De Ruyterlaan en W. de Withlaan gehalveerd om ruimte te maken voor de nieuwbouw.

De gemeenteraad heeft toestemming gegeven voor verdere planontwikkeling en verwacht begin december 2004 een gedetailleerd en financieel goed onderbouwd voorstel van B&W te krijgen.

Gesprek met wethouder G. Braam (Ruimtelijke ordening)

Op 20 juli hebben we, op zijn uitnodiging, een gesprek met wethouder G. Braam gehad. Na een uitleg over de plannen in het Oude Kern-gebied konden we onze wensen en bemerkingen over de gang van zaken kenbaar maken. Gesteld is nogmaals dat we staan voor een goede volgorde in plan- en besluitvorming met participatie van burgers in de ontwerp-fase. Duurzaamheid in de planvorming, het ontvangen van betrouwbare informatie en een gezonde financiële onderbouwing van de plannen staan hoog in ons vaandel. Duidelijk is gemaakt dat inbreuk op deze punten zal leiden tot commentaar, procedures, tijdverlies, geldverspilling en frustraties bij alle betrokkenen.

Het RAAK-plan of beter de alternatieven voor de plaats van de school waren te weinig uitgewerkt om zinvol te bespreken. We hebben duidelijk gemaakt dat er in elk geval eerst een integrale visie en vervolgens een totaalplan voor de Oude Kern moet komen waar de (nieuwe) Franciscusschool dan in kan passen. Een en ander met participatie van ook de burgers.

De plannen met Meerleven

Aan Woonzorg Nederland (WZN), eigenaar van Meerleven, is een bouwvergunning verleend voor een nieuw te bouwen complex voor ouderenzorg in de achtertuin van het huidige gebouw. Het nieuwe, V-vormige, gebouw wordt zodanig gesitueerd dat eventueel in een latere fase uitbreiding mogelijk is op de plaats van de huidige Franciscusschool. Een 18 tal parkeerplaatsen voor personeel en bezoekers is op eigen terrein gepland. Ook het huidige ronde parkeerpleintje aan de noordzijde van Meerleven, gebruikt door de bewoners van de 'taartpunt' huizen aan het Beatrixplein, wordt weer meegenomen in deze planontwikkeling.

De plannen rond het bestaande gebouw nog zijn vaag, wel is sprake van nieuwbouw op dezelfde plaats met als doel het creëren van ongeveer 40 seniorappartementen in de koop-sector.

Onze bezorgdheid over de hoge bebouwingsdichtheid was voor B&W aanleiding om in de bouwvergunning op te nemen dat strikt de hand zal worden gehouden aan het toegestane bebouwingoppervlak van maximaal 50%. Bovendien dient WZN ook zorg te dragen voor ruim voldoende permanente parkeerterrein (meer dan 600m²) op eigen terrein voor de bewoners van deze appartementen.

Kloostercomplex Bennebroek nog geen rijksmonument

Het kloostercomplex Bennebroek is een uniek stukje Bennebroek. Van een cultuurhistorische kwaliteit die van landelijke betekenis is en daarom volgens de raad van cultuur, advies orgaan van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, vooral wat betreft klooster en kloostertuin rijksbescherming behoeft. De Staatssecretaris heeft helaas anders beslist.

Nu de woningen aan de Wilhelminalaan zijn gesloopt wordt voor nog meer burgers duidelijk wat er aan cultuur historie bestaat binnen de oude kern. Dit mag niet verloren gaan. Redenen genoeg voor de voorman van de cultuurhistorie minnende burgers, Nico Lommerse, om namens vele honderden bennebroekse burgers een bezwaarschrift bij de staatssecretaris in te dienen.

De staatssecretaris van Cultuur, Onderwijs en Wetenschap vindt uit het oogpunt van decentralisatie dat de gemeente Bennebroek het complex bescherming moet bieden. De gemeente Bennebroek kan het complex niet die bescherming bieden die het behoeft.

Wij helpen een handje door te proberen de Staatssecretaris op andere gedachten te brengen. Wij, zijn de burgers, het Cuypersgenootschap, De Bond Heemschut, Stichting de Hoeksteen en de Vereniging Meerwijk-Bennebroek.

Hoe lang duurt dit? Moeilijk te zeggen. Er zijn wel voorbeelden. De bezwaarschriften behandeling Raaks is bijna 1,5 jaar geleden begonnen en er is nog geen uitspraak. Daarna komt eventueel nog de gang naar rechter en Raad van State.

Rijksvoorbescherming blijft bestaan. Bennebroek zou misschien voor onderdelen opheffing hiervan kunnen krijgen, maar omdat Bennebroek geen monumentenbeleid en monumentenlijst heeft is dit ook een lange weg waar ook weer bezwaren procedure etc. tegen open staat.

Toon Manse

De statuten van de Vereniging

Wij willen u in deze nieuwsbrief ook nader informeren over het meer formele kader van de Vereniging Meerwijk Bennebroek, met name over de statuten, het lidmaatschap en de kosten.

De vereniging is opgericht bij notariële akte d.d. 13 april 2000 en ingeschreven in het handelsregister. De Vereniging is volledig rechtsbevoegd.

De Vereniging heeft ten doel (a) het behartigen van de belangen van haar leden / bewoners van de woonbuurt Meerwijk en directe omgeving, (b) het waken voor de instandhouding van de cultuurhistorische kwaliteiten van bebouwing en beeld van Meerwijk en directe omgeving, en (c) het behouden en bevorderen van een zo goed mogelijk woon- en leefklimaat in Meerwijk en directe omgeving. Daarbij wordt in het bijzonder nagestreefd onze buurt als woonwijk te behouden en te voorkomen dat bedrijven zich hier vestigen. Gaandeweg

zijn de doelstellingen verruimd; wij geven nu ook de nodige aandacht aan verkeersveiligheid en parkeren.

De vereniging tracht haar doelstellingen te bereiken door deel te nemen aan overleg over Meerwijk en directe omgeving. Dit overleg kan plaatsvinden met burgemeester en wethouders van de gemeente Bennebroek, met leden van de gemeenteraad en met ambtenaren, maar bijvoorbeeld ook met vertegenwoordigers van het Zorgcentrum Meerleven en de St. Franciscusschool. In de statuten is uitdrukkelijk genoemd dat de vereniging de leden in en buiten rechte kan vertegenwoordigen in civielrechtelijke en bestuursrechtelijke procedures.

De vereniging kent leden en ondersteunende leden.

Alle leden betalen een vaste contributie; over het jaar 2004 bedraagt die € 10,00.

De leden delen daarnaast in de kosten die voortvloeien uit verplichtingen waartoe in de algemene ledenvergadering is besloten. Het gaat hierbij met name om de kosten van inwinnen van juridisch advies en van juridische bijstand bij het voeren van gerechtelijke procedures. Anders gezegd, de door de vereniging gemaakte advocatenkosten worden omgeslagen over de leden. Op dit moment lopen er geen juridische procedures, wel voorzien we op termijn juridische kosten.

De ondersteunende leden betalen uitsluitend de vaste contributie en worden dus niet betrokken in de omslag van de variabele kosten van juridisch advies. Ondersteunende leden hebben het recht de algemene ledenvergaderingen bij te wonen en daarin het woord te voeren, maar zij hebben geen stemrecht.

Per jaar dient ten minste één algemene ledenvergadering te worden gehouden, de jaarvergadering. De belangrijke besluiten worden in de algemene vergadering genomen. Ook het maken van juridische kosten vindt slechts plaats met instemming van de algemene vergadering. In de jaarvergadering komen in ieder geval de financiële stukken aan de orde waaronder het jaarverslag, het verslag van de kascommissie en de begroting voor het nieuwe jaar.

De vereniging is professioneel opgezet en heeft een degelijke statutaire basis.

Fred Kooyman

Ondersteunt u ook de doelstelling van de vereniging? Wilt u dat de bouwplannen in deze wijk in de gaten worden gehouden waarna u op de hoogte wordt gebracht? Dat de verkeersveiligheid wordt gewaarborgd en dat eventuele nieuwe bedreigende situaties de kop worden ingedrukt? Steun dan deze vereniging en word lid (zie aanmeldingsformulier).

Colofon

Bestuur:

Harald Copier	023 584 60 55
Benadette Fransen	023 584 77 38
Toon Manse	023 584 70 47
Geert Meddens	023 584 56 64

Secretariaat:

Kortenaerlaan 6
2121 XK Bennebroek
023 584 60 55
Giro 8522067

Redactie Nieuwsbrief:

Cécile de Jong	023 584 28 04
Fred Kooyman	023 584 88 74
Toon Manse	023 584 70 47

Elektronische nieuwsbrief:

www.bennebroek.org

VERENIGING MEERWIJK-BENNEBROEK

Secr. Kortenaerlaan 6, 2121 XJ Bennebroek

Doelstelling van de vereniging:

- a. het behartigen van de belangen van de leden / bewoners van de woonbuurt Meerwijk en directe omgeving te Bennebroek; en
- b. het waken voor de instandhouding van de cultuurhistorische kwaliteiten van bebouwing en beeld van Meerwijk en de directe omgeving; en
- c. het behouden en het zo mogelijk bevorderen van een optimaal woon- en leefklimaat in de woonbuurt Meerwijk en directe omgeving te Bennebroek in de meest ruime zin des woords. Daarbij wordt in het bijzonder nagestreefd het behouden van de buurt als woonwijk en het voorkomen van het vestigen van bedrijven en bedrijfsconcentraties.

De vereniging kent leden en ondersteunende leden.

Toelichting:

Leden en ondersteunende leden betalen een jaarlijks door de algemene vergadering vast te stellen contributie. Die is voor het jaar 2004 vastgesteld op €10,00. Daarnaast betalen alléén de leden mee in de omslagkosten, zijnde voornamelijk de kosten van juridische ondersteuning. Hiervoor wordt steeds mandaat gevraagd aan de leden.

Alléén leden en ondersteunende leden hebben toegang tot de algemene vergadering. Aldaar hebben de leden spreekrecht en stemrecht; de ondersteunende leden hebben alleen spreekrecht.

Donateurs zijn ook van harte welkom met een storting van minstens € 10,00 op giro 8522067 t.n.v. Vereniging Meerwijk Bennebroek. Alle leden, ondersteunende leden en donateurs krijgen de nieuwsbrief toegesonden.

Spreekt onze doelstelling U aan ? Vul dan onderstaande strook in en stuur die omgaand naar ons secretariaat. U krijgt daarna een nota voor contributie en omslagkosten toegestuurd.

WIJ HEBBEN UW STEUN NODIG, WANT SAMEN ZIJN WE STERK !!

ONDERGETEKENDE

Naam: _____.

Adres: _____.

Postcode: ____ Woonplaats: _____.

Telefoon: _____.

E-mail adres: _____.

geeft zich DIRECT INGAANDE op als LID / ONDERSTEUNEND LID / DONATEUR.

wil zijn/haar ondersteunend lidmaatschap DIRECT INGAANDE omzetten in een LIDMAATSCHAP.

Datum: _____ .Handtekening _____.